

บทความวิจัย

**ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ**

พิศมัย สุวรรณบุผา, พรเทพ เสถียรนพแก้ว และทรัพย์ศิริญ์ จันทักษ์

โรงเรียนบ้านเหล่าทองหลาง จังหวัดบึงกาฬ

อีเมล: ppiissaammaai@gmail.com เบอร์โทร. 091-3747551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมีค่าความตรงอยู่ระหว่าง .80 – 1.00 ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .46-.88 และมีค่าความเชื่อมั่น .98 ด้านพฤติกรรมการสอนของครูมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .49-.89 และ ค่าความเชื่อมั่น .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน โดยใช้ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 (SD. = 0.59) 2) พฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 (SD. = 0.47) 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = .75$) 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู ได้แก่ ผู้บริหารควรอธิบายวิสัยทัศน์ให้ครูเข้าใจและเห็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ผู้บริหารควรสื่อสารให้ครูทราบถึงปัญหาที่องค์กรกำลังเผชิญอยู่ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูคิดอย่างเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหา และ ผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิมในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้วิจัยนำตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอนของครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มาสร้างเป็นแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร พฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษา

(Received: January 26, 2022; Revised: March 14, 2022; Accepted: March 15, 2022)

**TRANSFORMATION LEADERSHIPS OF ADMINISTRATORS AFFECTING OF TEACHERS’
TEACHING BEHAVIORS UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA,
BUNG KAN**

*Pissamai Suwanpubpha, Porntep Sateannoppakao and Sabhiran Jantarak
Ban Lao Thong Lang School, Bueng Kan Province
Email: ppiissaammaaii@gmail.com, Tel. 091-3747551*

Abstract

This research aims to study transformation leaderships of administrators affecting of teachers’ teaching behaviors under the office of primary education service area bung kan and correlational research. The straightness value is between .80 - 1.00. For the leadership and change of administrators, the classification power is between .46-.88 and the confidence value is .98. The teacher’s teaching behavior has the power to distinguish between .49-.89 and confidence value .98. The statistically analysis are percentage, mean, standard deviation, Pearson’s Correlation, Coefficient and create forecast equations in raw score format and standard scores using a stepwise multiple regression analysis.

The research results found that 1) transformation leadership of executives under the educational service area office overall, Bueng Kan primary school are high level at 4.30 (SD. = 0.59). 2) teacher’s teaching behaviors under the educational service area office are high level at 4.44 (SD. = 0.47) 3) transformation leadership of administrators and teachers’ teaching behaviors under the Bueng Kan primary education service area office. There was a high level of positive correlation with statistically significantly at .01 ($r = .75$) 4). Transformation leadership that affected the teachers’ teaching behavior statistically significantly at .05 and 5) guidelines for leadership development, changes of administrators that affect teachers’ teaching behavior, namely, administrators should explain the vision to teachers to understand and see clear guidelines. Administrators should communicate to teachers. Know the problems that organizations are facing. Administrators should encourage teachers to think systematically to solve problems, and administrators should encourage teachers to come up with new, better conclusions to solve problems. The researcher used the variables that affect the teacher’s teaching behavior significantly at .05 level to create a guideline to develop leadership change of management.

Keywords: *Transformation Leadership of Administrators, Teachers’ Teaching Behavior, Primary School*

คำขอบคุณ ACKNOWLEDGEMENT : งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศจะต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวก็คือ คุณภาพของคน โดยเฉพาะปัจจุบันกำลังเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมยุคความรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ด้วยพลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาด้วยทฤษฎีใหม่ๆ แนวคิดใหม่ๆ ถูกพัฒนาขึ้น เกิดกระบวนการใหม่ซึ่งเปรียบเทียบกับกระบวนการที่เก่าแก่มากมาย จุดมุ่งหมายทางการศึกษาคือการเรียนรู้เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สามารถดำรงชีพอยู่ในยุคสมัยได้อย่างมีคุณภาพเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป (วิโรจน์ สารัตนะ, 2556)

การศึกษาในปัจจุบันต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนานคนให้มีคุณภาพ เมื่อคนมีคุณภาพย่อมส่งผลต่อสังคมและประเทศชาติโดยคนที่มีคุณภาพต้องเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถมีภูมิปัญญาซึ่งตรงกับเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2560-2579) ที่ต้องการให้สังคมเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็น การสร้างโอกาสให้คนไทยทุกคน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตเกิดการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ก้าวทันยุคโลกาภิวัตน์ที่เป็นโลกแห่งข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรมการสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ การจรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะมีบทบาทและหน้าที่ในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ให้คำปรึกษาการเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงและลดปัญหาการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในองค์กร เป็นผู้ที่มีมองทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคตสามารถกำหนดเป้าหมายและชี้้นำการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ชัดเจน ในการเปลี่ยนแปลงองค์กร เป็นผู้ที่มีมองทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สามารถกำหนดเป้าหมายและชี้้นำการเปลี่ยนแปลงได้สนใจที่จะเปลี่ยนแปลงองค์กรให้ดีขึ้น ผู้บริหารต้องมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ ทักษะในการแก้ปัญหา สามารถเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการเปลี่ยนแปลงองค์กร และสามารถจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานทุ่มเทการทำงาน ให้เป็นไปในทิศทางและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (สุวรรณ คำมา, 2556)

สุจิตรา แซ่จิว (2557) ให้ความเห็นว่า การจะพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สูงขึ้นมีคุณภาพตามมาตรฐานได้นั้น ครูผู้สอนจะเป็นบุคคลสำคัญที่จะนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยครูผู้สอนจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพเสียก่อน เนื่องจากครูมีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ครูมีคุณภาพในการสอนย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ดังที่ Burns (1987) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนในห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ถ้าครูเอาใจใส่และคอยควบคุมพฤติกรรมการสอนของตนให้เป็นไปในทิศทางที่กำหนด จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ การสอนจึงเป็นกระบวนการชักนำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ การที่จะบรรลุความต้องการของหลักสูตรได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพการสอน หรือตัวผู้สอนที่จะต้องมีความรู้ที่หลากหลายและเลือกใช้ให้เหมาะสมตามความแตกต่างของผู้เรียน ดังนั้นครูจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่างๆ บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ซึ่งการที่จะสามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือผู้นำในองค์กร

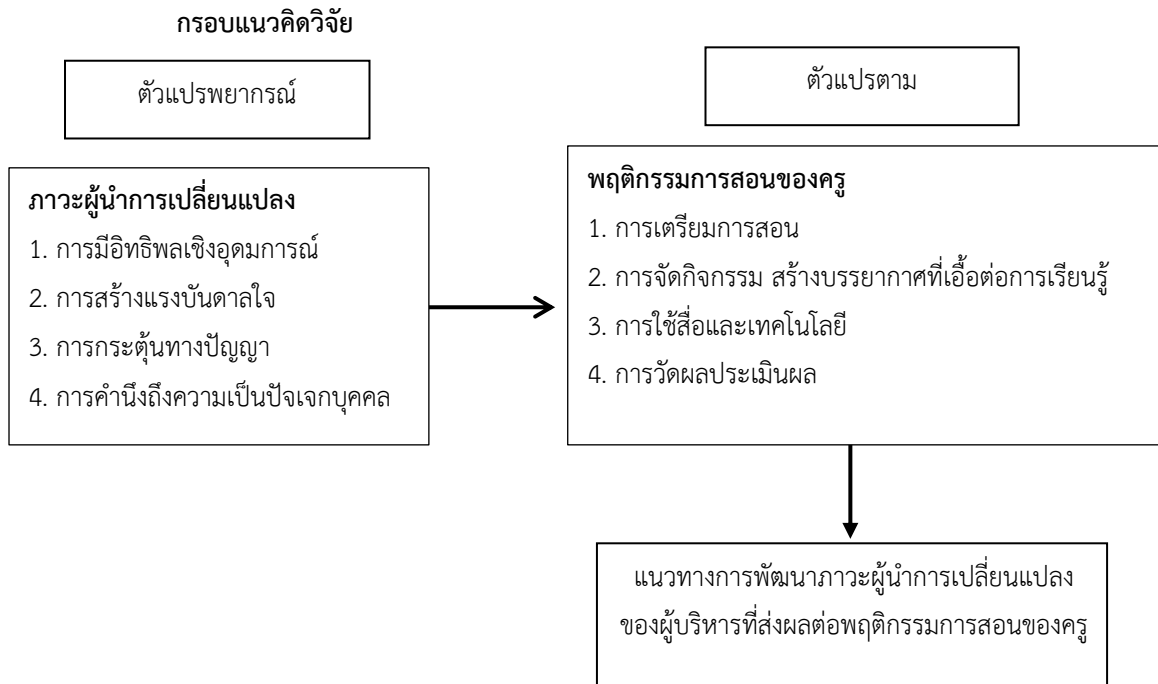
ดังที่ได้กล่าวมา จะเห็นได้ว่าปัญหาด้านคุณภาพผู้เรียนเป็นปัญหาที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแก้ไขด้วยการใช้ปัจจัยหลายปัจจัย จากผลการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งมีความสำคัญที่จะส่งผลและคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

กรอบทบทวนวรรณกรรม

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่ในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ให้คำปรึกษาการเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงและลดปัญหาการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในองค์กร เป็นผู้ที่มองทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สามารถกำหนดเป้าหมายและชี้้นำการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ชัดเจน ในการเปลี่ยนแปลงองค์กร เป็นผู้ที่มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สามารถกำหนดเป้าหมายและชี้้นำการเปลี่ยนแปลงได้ สนใจที่จะเปลี่ยนแปลงองค์กรให้ดีขึ้น ผู้บริหารต้องมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ ทักษะในการแก้ปัญหา สามารถเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการเปลี่ยนแปลงองค์กร และสามารถจูงใจให้ปฏิบัติงานทุ่มเทการทำงาน ให้เป็นไปในทิศทางและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งภาวะผู้นำที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในปัจจุบันรูปแบบหนึ่งคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของ Bass & Avolio (1998) ซึ่งได้อธิบายไว้ 4 ด้านประกอบด้วย การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล องค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน จะส่งผลในภาพรวมของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในแต่ละสถานศึกษาโดยขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลักเมื่อผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำในการบริหารแล้ว ความรับผิดชอบในการบริหารก็ต้องเพิ่มมากขึ้นตามลำดับด้วยเช่นกัน โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ดำเนินการบริหารด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ตอบสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและแผนการศึกษาแห่งชาติที่กำหนด และเป็นผู้นำนโยบายมาสู่การปฏิบัติ และต้องทำหน้าที่จัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และบริหารโรงเรียนให้มีความเจริญก้าวหน้า บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้บริหารมีคุณลักษณะและความสามารถเหมาะสมจะได้รับความร่วมมือ ร่วมใจจากผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การบริหารงานจึงประสบความสำเร็จ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ซึ่งพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารจะส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการสอนของครู เพราะผู้บริหารถ้ามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครูในการจัดการเรียนการสอน บทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารมีหน้าที่กำหนดนโยบาย และตัดสินใจในสถานศึกษาจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งหากผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลให้พฤติกรรมการสอนของครูมีประสิทธิภาพ และคุณภาพไปในทางที่ดี

ทิศนา ขัมมณี (2550) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอน หมายถึง ความสามารถของครูในการออกแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งครอบคลุมกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระความคิดรวบยอดที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายได้โดยสะดวก รวมทั้งมีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมตามจุดมุ่งหมาย

สาวิตรี ยิ้มแย้ม (2554) ได้กำหนดองค์ประกอบพฤติกรรมการสอนไว้ดังนี้ 1) การเตรียมการสอน 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อและเทคโนโลยี 4) การวิจัยในชั้นเรียน ในขณะที่ สุจิตรา แซ่จิ๋ว (2557) ก็ได้กล่าวถึง องค์ประกอบพฤติกรรมการสอนไว้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) การเตรียมการสอน 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศ 3) การใช้สื่อและเทคโนโลยี 4) การวิจัยในชั้นเรียน 5) การวัดและประเมินผล

วัตถุประสงค์ (Objective of the Research)

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
- 2) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร กับพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
- 4) เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
- 5) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

วิธีวิจัย (Research Methodology)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วย

ประชากร ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2563 ครูผู้สอน จำนวน 2,978 คน (ข้อมูล: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ, 2563)

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ ปีการศึกษา 2563 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (วาโร พึ่งสวัสดิ์, 2551) ได้จำนวน จำนวน 370 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้วิธีการวิจัยได้มาของกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีทั้งหมด จำนวน 8 อำเภอ ซึ่งผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากได้มา 4 อำเภอ จากนั้นจึงแบ่งโรงเรียนตามขนาด สุ่มโรงเรียน ซึ่งจะได้โรงเรียนจำนวน 150 โรงเรียน แบ่งตามขนาดดังนี้ โดยกำหนดให้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก 56 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 91 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างครู ผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืนตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 60

โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	122 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	203 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	45 คน

ซึ่งจะได้จำนวนครู จำนวน 370 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นจำนวน 2 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ประกอบด้วย ข้อคำถามที่เป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำแนกตามองค์ประกอบ ซึ่งจัดลำดับคุณภาพ เป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครู ประกอบด้วย ข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) จำแนกตามรายด้าน 4 ด้าน ซึ่งจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ 40 คน แล้วนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกคัดข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .26 ขึ้นไป แล้วนำไป วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าอำนาจจำแนก แบบสอบถามด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ระหว่าง .46 - .88 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ .98 ได้ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามด้านพฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียน ระหว่าง .49 - .90 และ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองการทำวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2) ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาเพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ดำเนินการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลทาง Google Form โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเป็นรายสถานศึกษา ตามจำนวนที่กำหนด

4) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 370 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ โดยสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและพฤติกรรมการสอนของครู โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Correlation Coefficient) และการสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear Regression) โดยโปรแกรม SPSS

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล (Research conclusions and Discussion)

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 (SD. = 0.59)

2. พฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงาโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 (SD. = 0.47)

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร กับพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = .75$)

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านที่สามารถพยากรณ์ พฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ (X_1) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X_3) ซึ่งสามารถสร้างสมการได้ดังนี้

สมการในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y'_x = 1.73 + .43 X_1 + .20 X_3$$

สมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .51 Z_1 + .27 Z_3$$

5. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีดังนี้

5.1 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์

- 5.1.1 ผู้บริหารอธิบายวิสัยทัศน์ให้ครูเข้าใจและเห็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจน
- 5.1.2 ผู้บริหารจะมีความพฤติกรรมการทำงานที่สม่ำเสมอมากกว่าการ เอาแต่อารมณ์
- 5.1.3 ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี ในสถานการณ์วิกฤต
- 5.1.4 ผู้บริหารเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง
- 5.1.5 ผู้บริหารจะแสดงให้เห็นถึงความมีสมรรถภาพ และความตั้งใจในการทำงาน
- 5.1.6 ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 5.1.7 ผู้บริหารมีความแน่วแน่ในอุดมการณ์ในการทำงาน
- 5.1.8 ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความฉลาดในการแก้ปัญหา เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุ

เป้าหมายขององค์กร

- 5.1.9 ผู้บริหารเป็นผู้มีศีลธรรมและจริยธรรมสูง หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วน

ตน

- 5.1.10 ผู้บริหารเป็นผู้ที่ประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น และประโยชน์ขององค์กร

5.2 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการกระตุ้น

ทางปัญญา

- 5.2.1 ผู้บริหารสื่อสารให้ครูทราบถึงปัญหาที่องค์กรกำลังเผชิญอยู่
- 5.2.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูคิดอย่างเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหา
- 5.2.3 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจูงใจ และให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหา
- 5.2.4 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูคิดแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการใหม่ ๆ
- 5.2.5 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูตระหนักในหน้าที่และความสำคัญของตนต่อความสำเร็จของ

องค์กร

- 5.2.6 ผู้บริหารให้ครูแสดงความคิดเห็นและเหตุผลที่แตกต่าง เพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน
- 5.2.7 ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นให้ครูเชื่อว่า ปัญหาทุกอย่างต้องมีแนวทางแก้ไข
- 5.2.8 ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิมในการแก้ปัญหา

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1 ที่ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบึงกาฬ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ทำให้ครูเข้าใจและเห็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจน มีพฤติกรรมการทำงานที่สม่ำเสมอมากกว่าการ เอาแต่อารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี ในสถานการณ์วิกฤต

เป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง แสดงให้เห็นถึงความสามารถ และความตั้งใจในการทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความแน่วแน่ในอุดมการณ์ในการทำงาน แสดงให้เห็นถึงความฉลาดในการแก้ปัญหา เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์กร เป็นผู้มีศีลธรรมและจริยธรรมสูง หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน มีประพฤติดนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นและประโยชน์ขององค์กร ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีการให้กำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เชื่อมั่นว่าครูสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ ส่งเสริมให้ครูเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูนำถึงประโยชน์สูงสุดของส่วนรวม มอบหมายงานที่ท้าทายความสามารถ กระตุ้นการทำงานเป็นทีมผู้บริหารพัฒนาครูให้มีความผูกพันต่อเป้าหมายระยะยาวของตน ทำให้ครูมองเห็นภาพอนาคตที่ชัดเจนของตน ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ผู้บริหารมีการสื่อสารให้ครูทราบถึงปัญหาที่องค์กรกำลังเผชิญอยู่ ส่งเสริมให้ครูคิดอย่างเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหา ให้ความสำคัญกับการจูงใจ และให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ครูคิดแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการใหม่ๆ ส่งเสริมให้ครูตระหนักในหน้าที่และความสำคัญของตนต่อความสำเร็จขององค์กร ให้ครูแสดงความคิดเห็นและเหตุผลที่แตกต่างเพื่อแก้ปัญหา ร่วมกันผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นให้ครูเชื่อว่า ปัญหาทุกอย่างต้องมีแนวทางแก้ไข กระตุ้นให้ครูหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิมในการแก้ปัญหา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ เหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้การดูแลเอาใจใส่ครูเป็นรายบุคคลเป็นโค้ชและที่ปรึกษา ตามความต้องการของครูแต่ละบุคคลผู้บริหารให้โอกาสครูในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รับฟังความคิดเห็นของครู โดยใช้การติดต่อสื่อสารสองทาง มีการมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาครู คอยดูแลให้คำแนะนำ ให้การสนับสนุนการทำงานของครูคอยช่วยเหลือให้ครูก้าวหน้าในการทำงานที่รับผิดชอบ โดยครูไม่รู้สึกว่ากำลังถูกตรวจสอบจากผู้บริหาร

ดังนั้นจึงทำให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ วิไลแก้ว (2552) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อยคือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญาและการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพล พหลทัฬห (2552) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้านเรียงลำดับการปฏิบัติมากไปหาน้อย ได้แก่การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ และการกระตุ้นทางปัญญา

2) พฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อยคือ การจัดกิจกรรม สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีมีผลการวิเคราะห์เท่ากัน การวัดและประเมินผล และการเตรียมการสอน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2 ที่ว่าพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านการจัดกิจกรรม สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นความสนใจในการเรียนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของ

ผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างเจตคติที่ดีในเนื้อหาวิชาที่เรียน ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดึงดูดใจผู้เรียน มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนครูรู้จักใช้วิธีการเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กระตุ้นผู้เรียนให้ตัดสินใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่ได้เตรียมไว้ มีการปรับแผนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์ที่เป็นจริงด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี ครูเลือกใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา เลือกใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ให้เหมาะสมกับผู้เรียนมีความสามารถในการผลิตสื่อ มีความชำนาญ และรู้วิธีใช้สื่อการสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อและใช้งาน สร้างสื่อที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ติดตามประเมินผลการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ครูศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร กำหนดเกณฑ์การประเมิน กำหนดภาระงานที่สามารถสะท้อนถึงศักยภาพที่แท้จริงของนักเรียน ใช้กระบวนการสังเกต การบันทึกและการสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลจากผลงานที่นักเรียนปฏิบัติ ทราบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจทักษะต่างๆ ในแต่ละรายวิชา มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนใช้การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจผลการเรียน และปรับปรุงการสอน ด้านการเตรียมการสอน มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายล่วงหน้า มีการเตรียมแผนการสอนไว้ล่วงหน้า วางแผนการสอนโดยการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดเนื้อหา และรายละเอียดให้ชัดเจน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน เอกสาร ตำรา แหล่งเรียนรู้ เครื่องมือในการวัดผล และสถานที่ไว้ให้เรียบร้อย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมภรณ์ ศิริบุญ (2552) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1-2 พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1-2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและพฤติกรรมการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .746 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 3 ที่ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ มีความสัมพันธ์กันทางบวก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเป็นพื้นฐานสำคัญ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารทั้ง 4 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับตัวแปรพฤติกรรมการสอนของครู โดยมีค่าเฉลี่ยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .755 ($R = .755$) มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ คำมา (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน อยู่ในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏฐาวัลย์ สารสุข (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มี 2 ด้าน คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ (X_1) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X_3) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 4 ที่ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารอธิบายวิสัยทัศน์ให้ครูเข้าใจและเห็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจน แสดงให้เห็นถึงความสามารถ และความตั้งใจในการทำงาน มีความแน่วแน่ในอุดมการณ์ในการทำงาน แสดงให้เห็นถึงความฉลาดในการแก้ปัญหา เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์กร เป็นผู้มีศีลธรรมและจริยธรรมสูง หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน ส่งเสริมให้ครูคิดแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการใหม่ๆ ผู้บริหารให้ครูแสดงความคิดเห็นและเหตุผลที่แตกต่าง เพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน จึงส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู สอดคล้องกับชญาดา พันธุ์ยาว (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา มีอำนาจพยากรณ์สูง รองลงมาได้แก่ การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และการสร้างแรงบันดาลใจ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรนำภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และเพื่อปรับปรุงคุณภาพพฤติกรรมการสอนของครู ในสังกัด อื่น ๆ ต่อไป

2) ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร เพื่อให้ทราบในเชิงลึกเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู

3) ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เช่น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในยุคลิจิทัล

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย (Intended Contribution)

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการนำองค์ประกอบของตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันรวมถึงการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูเพื่อให้ได้แนวคิดสำหรับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ นครปฐม*.

สถาบันพัฒนาครูศุศาสตร์ คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.

- ชญาดา พันธียาว. (2559). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. [ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ณัฏฐาวัลย์ สารสุข. (2553). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3*. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทศนา แหมมณี. (2550). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). *กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษาระดับที่คณะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: หจก.ทิพย์วิสุทธ.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- สมศักดิ์ วิลเดแก้ว. (2552). *ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น*. [ปริญญานิพนธ์ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สิทธิพล พหลทัฬห. (2552). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 3*. [สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2551). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟิค.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. (2563). *บุคลากร. สืบค้นวันที่ 16 สิงหาคม 2563*
จาก https://www.sesaobk.go.th/?page_id=2617.
- สุวรรณา คำมา. (2556). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเลย*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. สถาบันราชภัฏเลย
- สมาภรณ์ ศิริบุญ. (2552). *การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. [ภาคินพนธ์ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- สาวิตรี ยิ้มแย้ม. (2554). *การสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการให้บริการของโรงพยาบาลเจ้าคุณพิบูลย์ อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี*. สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง/กรุงเทพฯ. DOI : <https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve>.
- สุจิตรา แซ่จิว. (2557). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา กับพฤติกรรมการสอนของครูสังกัดเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด*. [วิทยานิพนธ์ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- อุทัย สุขโสลาวรรณ. (2550). *พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ของครูที่ได้รับวิทยฐานะระดับมัธยมศึกษาในเขตรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*. [วิทยานิพนธ์ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- Bass, B.M. (1998). *Leadership and Performance beyond Expectations*. New York: Free
- Burns, J.M. (1987). *Leadership*. New York: Harper & Row.